

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSA Jan Futro (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej „R.(...)” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
przeciwko „C.(...)” z siedzibą w W.
o ustalenie ewentualnie o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 maja 2010 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 12 lutego 2009 r., sygn. akt VI ACa (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 20 września 2007 r. Sąd Okręgowy w W. w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej „R.(...)” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. przeciwko pozwanej „C.(...)” z siedzibą w W. oddalił powództwo o ustalenie oraz powództwo ewentualne o zapłatę.

Wyrokiem z dnia 12 lutego 2009 r. Sąd Apelacyjny sprostował powyższy wyrok Sądu Okręgowego w W. (pkt I), oddalił apelację powódki od tego wyroku w części dotyczącej oddalenia powództwa w zakresie roszczenia o ustalenie (pkt II.), a w pozostałym zakresie uchylił ten wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w W. do

ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt III.).

Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wniosła pozwana, zaskarżając go w całości i żądając jego uchylenia oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie jego uchylenia i orzeczenia, co do istoty sprawy poprzez oddalenie powództwa w całości. Wniosła również o zasądzenie na jej rzecz od powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.

Zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości, skarżący objął skargą również tę jego część, w której sprostowano wyrok Sądu pierwszej instancji oraz w której wyrok został uchylony i sprawa roszczenia o zapłatę została przekazana Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398¹ § 1 k.p.c., skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez Sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku kończącego postępowanie w sprawie. Nie jest takim orzeczeniem postanowienie zawarte w punkcie pierwszym wyroku, w którym Sąd Apelacyjny dokonał sprostowania części wyroku Sądu pierwszej instancji. Wydane w tym przedmiocie, na podstawie art. 350 § 3 k.p.c., orzeczenie Sądu drugiej instancji ma charakter postanowienia, od którego nie służy skarga kasacyjna.

Także skarga kasacyjna od wyroku w części w jakiej wyrok Sądu pierwszej instancji uchylono i sprawa roszczenia o zapłatę została przekazana temu Sądowi do ponownego rozpoznania jest niedopuszczalna (por. wyrok SN z dnia 18 grudnia 1996 r., I CKN 28/96, OSNC 1997 Nr 4, poz. 44).

Z kolei wyrok Sądu Apelacyjnego, w części oddalającej apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W. nie narusza interesu procesowego pozwanej.

Tymczasem przesłanką zaskarżenia wyroku jest m.in. istnienie po stronie wnoszącego środek zaskarżenia pokrzywdzenia (*gravamen*) czy inaczej mówiąc procesowego interesu prawnego. Jak wiadomo, pojęcie to leży u podstaw konstrukcji środków odwoławczych. Oznacza ono, że strona procesu albo uczestnik postępowania nieprocesowego, niezadowolony i pokrzywdzony rozstrzygnięciem sądu pierwszej instancji, mogą zwrócić się do sądu odwoławczego o kontrolę tego rozstrzygnięcia. Pokrzywdzenie polega bądź na całkowitym, bądź na częściowym nieuwzględnieniu żądań obrony i uwidacznia się poprzez porównanie twierdzeń strony o przysługujących jej prawach z rozstrzygnięciem o tych prawach zawartym w orzeczeniu.

Na tak rozumianym pokrzywdzeniu opiera się teoria wyjaśniająca przyczynę, a także uprawnienie do zaskarżenia orzeczeń w tym także skargą kasacyjną. Znalazła ona zastosowanie w orzecznictwie sądowym (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 13 marca 1936 r. C III 1030/35, OSN 1937/1/ 11; z dnia 11 sierpnia 1950 r. ŁC 990/50, PiP 1951, z. 2, s. 360; z dnia 9 kwietnia 1953 r., II CZ 3109/53, NP 1954, nr 5-6, s. 168 i n.; z dnia 1 grudnia 1961 r. 4 CR 212/61, OSNCP 1963/6/120; z dnia 22 listopada 1968 r. I CR 538/68, OSNCP 1969/11/204; z dnia 8 kwietnia 1997 r. I CKN 57/97, OSNC 1997/11/166; z dnia 20 maja 1999 r. I CKN 1139/97, OSNC 2000/1/6; z dnia 16 marca 2003 r. I CKN 382/01 LEX nr 109434; z dnia 23 stycznia 2009 r. II CSK 594/08, niepubl.; z dnia 10 grudnia 2009 r., IV CSK 419/09 niepubl.).

Inaczej mówiąc, pokrzywdzenie strony wynika z niekorzystnej dla niej różnicy między jej żądaniem a zaskarżonym orzeczeniem (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 1953 r., II CZ 3109/53, NP 1954, nr 5-6, s. 168 i n.). Okoliczności uzasadniające istnienie interesu prawnego w zaskarżaniu leżą w sferze stosunków procesowych a nie materialnoprawnych, co uzasadnia pogląd, że interes prawny stanowi procesową przesłankę dopuszczalności zaskarżenia.

Pozwana w toku postępowania wносиła o oddalenie powództwa. Sąd Apelacyjny w punkcie II zaskarżonego wyroku uwzględnił w części to żądanie. Również w skardze kasacyjnej pozwana zmierza do tego samego celu to jest oddalenia powództwa. Nie ma zatem interesu prawnego w kwestionowaniu tej części wyroku, który jej żądania (aczkolwiek w części) uwzględnia.

Z tych względów na podstawie art. 398⁶ § 2 i § 3 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.